

Samferdselsdepartementet
postmottak@sd.dep.no

Vår referanse: tg-22033229 Deres referanse: 09/1178-TRS

Oslo, 3. september 2010

Evaluering av konkurranseutsetting av drift og vedlikehold i Statens vegvesen – Høringsuttalelse fra Norges Lastebileier-Forbund

Norges Lastebileier-Forbund (NLF) viser til høringsbrev datert 05.07.2010 der det bes om innspill og kommentarer til rapporten fra Dovre Group. NLF har innledningsvis noen generelle kommentarer, mens vi for øvrig kommenterer anbefalingene i rapporten.

NLF har tidligere stilt spørsmål ved om vinterdriften egner seg for konkurranseutsetting. Vi opprettholder denne skepsisen, men det er naturlig at myndighetene nå får mulighetene til å forbedre regimet med funksjonskontrakter før endelig konklusjon eventuelt trekkes.

Generelt

NLF konstaterer at de økonomiske og driftsmessige konsekvensene av at det i mange tilfeller er flere ledd enn en riksentreprenør mellom Statens vegvesen og den som gjør jobben, ikke kommer frem i rapporten. I enkelte tilfeller kan det være snakk om opptil fem ledd totalt i verdikjeden – Statens vegvesen – riksentreprenør – underentreprenør – transportsentral – lastebilbedrift – (og kanskje en uavhengig lastebileier i tillegg).

NLF mener at dette svekker analysen og at Dovre Groups utredning må suppleres med en analyse av nivåene under riksentreprenøren før den behandles av Samferdselsdepartementet. Det er særlig interessant å få vite hvor mange av de bevilgede kronene som brukes til å utføre selve drifts- og vedlikeholdsoppgavene.

Kommentarer til anbefalingene

NLF frykter generelt at større funksjonskontrakter vil gi færre tilbydere og øke muligheten for økte anbudspriser, men vi er enig i forslaget om at effektiviseringspotensialet ved større kontrakter bør testes ut ved å legge ut to tilstøtende kontrakter på anbud samtidig, med opsjon for sammenslåing.

NLF er enig i at det bør gjennomføres en dialog med de nye entreprenørene om hva som motiverer dem til å delta i konkurransen om funksjonskontraktene. Dette er ikke minst viktig for å kunne øke antall entreprenører som leverer konkurransedyktige tilbud. Også dialog med erfarne utførere – som har erfaring både med Statens vegvesen og entreprenører som oppdragsgivere – burde kunne gi viktige innspill.

NLF er enig i at det bør lages strategier for bruk i tilfeller der manglende konkurranse tvinger vegvesenet til å velge svært ugunstige tilbud. En mulighet kan være å utlyse et anbud med to alternative kontraktsformer – en stor funksjonskontrakt og en med flere små kontrakter. Det anbefales å videreutvikle prøveprosjektet i Vesterålen der Statens vegvesen har en mer operativ rolle overfor entreprenøren og hvor kontraktene er mindre.

NLF er enig i at fastpris for driftsoppgavene bør beholdes som hovedprinsipp i funksjonskontraktene, men det bør være et todelt prissystem for vinterdriften der det inngår en mengdekomponent, som gjerne må fastsettes av oppdragsgiver. Dette kan gi en fornuftig risikofordeling, samtidig som det ikke inviteres til "å gjøre minst mulig".

NLF støtter tanken om at vektlegging av andre kriterier enn laveste pris ved valg av entreprenør bør vurderes på sikt. Dokumentert kompetanse og standard på maskinpark/utstyr (herunder miljøstandard) hos entreprenører/utførere kunne supplere priskriteriet.

NLF støtter at man vurderer en standardisering av funksjonskontraktene i samarbeid med bransjen. Det virker som om detaljeringsgraden i kontraktsdokumentene er svært stor, og det er forståelig at entreprenører lar være å legge inn tilbud bare på grunn av kompleksiteten. Dokumentasjonskravene må tilpasses forenklingene. NLF må delta i denne dialogen.

NLF mener at det i vinterdriften bør åpnes for at utførerne kan vurdere tiltak ut fra egne erfaringer og lokale forhold, dvs. en slags "vegvekterfunksjon". Det er i den forbindelse ønskelig at brøytere kan ha direkte dialog med oppdragsgivers folk uten å måtte gå via entreprenøren. Det er videre ønskelig at oppdragsgiver kontrollerer at utførerne har tilstrekkelig og riktig brøyteutstyr. Det kan gjøres ved en kontroll etter at entreprenøren har valgt utfører, men før kontrakt er signert.

NLF støtter forslaget om at registrering og tilstandsvurdering av alle objekter i vegnettet bør kompletteres, og at det bør legges bedre til rette for kontinuerlig oppdatering og vedlikehold av informasjonen. Dette er helt grunnleggende for å kunne drive med konkurranseutsetting av drift- og vedlikeholdsoppgaver på en profesjonell måte.

NLF har ingen bestemt oppfatning av om kvalifikasjonskravene til entreprenørene er rimelige. Det er derimot grunn til å være skeptisk til forslaget om at man bør vurdere å senke kvalifikasjonskravene dersom antall avviste tilbud ikke går ned. Det er bedre at entreprenørene forsøker å øke sin kompetanse, gjerne gjennom kompetansetiltak fra oppdragsgivers side.

NLF konstaterer at konsulentene har funnet ut at etablering av planer for vinterdrift og dimensjonering av beredskap er komplisert, og at det er "langt" igjen før denne kompetansen er høy nok. Det anbefales at det legges mer vekt på å definere rod lengde ut fra lokale forhold. Det bør også vurderes om det skal kreves at det er samme transportør som utfører brøyting og strøing/salting.

NLF er enig i at kostnader knyttet til nye standardkrav er vesentlige. Det er derfor opplagt at det må kunne forventes konkrete forbedringer på vegene. Effektene av nye standardkrav må uansett evalueres.

NLF er enig i at rapporteringskravene bør begrenses til den informasjonen som trengs for å følge opp kontraktene eller som er nødvendig styringsinformasjon for forvaltningen. Det er viktig å minne om at Riksrevisjonen i sin rapport påpekte at det var store mangler i

styringsinformasjonen som forelå. Rapporteringen har dermed to viktige hensikter – kontraktsoppfølging og styring.

NLF konstaterer at konsulentene mener at det bør vurderes hvorvidt dagens ansvarsdeling for styring og oppfølging av funksjonskontraktene er hensiktsmessig. Vi går ut fra at de mener at oppfølging på distriktsnivå i Statens vegvesen (ytterste ledd i organisasjonen) ikke alltid fungerer etter hensikten.

NLF støtter forslaget om at alternative systemer for stikkprøvekontroll, som er forankret og blir håndhevet på nivået over den enkelte kontrakt, bør vurderes. Det blir et organisatorisk spørsmål hvordan oppdragsgiver skal gjøre dette.

NLF er enig i at kompetansen både i Statens vegvesen og hos entreprenørene bør forbedres. Også kompetansen hos mange utførere bør økes, noe FoU-prosjektet om kompetanseutvikling drift og vedlikehold legger opp til.

NLF er enig i at Statens vegvesen bør prioritere FoU-aktiviteter høyere. Det bør for eksempel lages et systematisk opplegg for forbedringer av ordningen med funksjonskontrakter.

Brevet sendes kun elektronisk.

Med hilsen

Norges Lastebileier-Forbund

Olav Slaatsveen
Adm. direktør

Terje Grytbakk
Fagsjef veg og samferdsel

Vedlegg:

NLFs vinterdrifts- og brøyterundersøkelser 2007-2010